

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Vejledning til IPM-skema

**Denne vejledning er
historisk. Se version 2 her.**

Vejledning nr. 50

Januar 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Miljøstyrelsen

ISBN: 978-87-7038-264-9

Indhold

1.	Forord	4
2.	Indledning	5
2.1	IPM-principperne	5
2.2	Formålet med IPM-skemaet	5
2.3	Bedrifter, der skal udfylde IPM-skemaet	6
2.4	Eksempler på bedrifter der skal udfylde IPM-skema	6
2.5	Bedrifter der ikke skal udfylde IPM-skema	7
2.6	Eksempler på bedrifter der ikke skal udfylde IPM-skema	9
2.7	Hvornår og hvor ofte skal IPM-skemaet udfyldes	9
2.8	Pointtildeling og lagring af skema i e-Boks	9
2.9	Kontrol og sanktion	9
2.10	Oversigt over IPM-spørgsmål	10
3.	Beskrivelse af IPM-skemaet	11
3.1	Spørgsmål 1: Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risiko for herbicidresistens?	11
3.2	Spørgsmål 2: Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?	12
3.3	Spørgsmål 3: Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?	14
3.4	Spørgsmål 4: Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler?	16
3.5	Spørgsmål 5: Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker?	17
3.6	Spørgsmål 6: Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal?	17
3.7	Spørgsmål 7: Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler?	18
3.8	Spørgsmål 8 - 11: Valg af sprøjtemidler med lav belastning	19
3.9	Spørgsmål 12: På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere?	20
3.10	Spørgsmål 13: Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?	21
3.11	Spørgsmål 14: Følger du op på, om en sprøjtning har virket?	22
4.	Afslutning på IPM-skemaet	24
	Bilag 1. IPM-principper	27
	Bilag 2. Skærbilleder af IPM-skema med eksempler	28
	Bilag 3. Liste over afgrødekoder for afgrøder, der defineres som afgrøder i	45
	Bilag 4: Tabel med virkemekanismer for ukrudtsmidler	50
	Bilag 5. Liste over afgrødegrupper, der anvendes til beregning af ukrudtsindeks	52

Forord

Alle lande i EU har forpligtet sig til at skabe de foranstaltninger, der er nødvendige for, at alle professionelle brugere af sprøjtemidler kan gennemføre principperne om integreret plantebeskyttelse (IPM) og sikre, at IPM-principperne bliver fulgt. Pligten følger af [EU's rammedirektiv om bæredygtig anvendelse af pesticider](#) (Direktiv 2009/128/EF).

I tillægssaftale til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021, der blev indgået i januar 2019 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance, er det anført, at der skal sættes fokus på forebyggelse af resistens, og at det skal sikres, at jordbrugerne anvender IPM-principperne. Af tillægsaftalen fremgår det, at der skal stilles krav om, at der bliver udfyldt et skema med et point-system på den enkelte bedrift, så det kan kontrolleres, om jordbrugeren anvender IPM-principperne.

Foranlediget af den politiske aftale er der udarbejdet Bekendtgørelse om pligt til anvendelse og registrering af IPM-principper ved brug af plantebeskyttelsesmidler nr. BEK nr. 1625 af 31/10/2020, og Miljøstyrelsen har udarbejdet et digitalt IPM-skema med pointtildeling for graden af IPM på bedriften. Det er et krav i bekendtgørelsen, at visse jordbrugere skal udfylde dette skema en gang om året.

Vejledningen er opbygget med en indledning, der forklarer baggrunden for IPM-skemaet. Der indgår en beskrivelse af, hvad IPM-skemaet indeholder, hvem der skal udfylde skemaet mv. Herefter følger en nøje gennemgang af alle de spørgsmål, der indgår i IPM-skemaet. Der er i vejledningen henvist til fire bilag, som findes sidst i vejledningen. Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet har været inddraget undervejs i udarbejdelsen af IPM-skemaet

1. Indledning

1.1 IPM-principperne

Jordbrugere og alle andre, der anvender sprøjtemidler i erhvervsmæssig sammenhæng, skal følge principperne for integreret bekæmpelse, IPM-principperne, som er beskrevet i et bilag til EU's rammedirektiv om bæredygtig anvendelse af pesticider. Denne vejledning tager udgangspunkt i IPM-principperne, som de er formuleret i bilag 2 i Pesticidstrategien 2017-21, og disse indgår i bilag 1 til denne vejledning. For at følge IPM-principperne kræver det, at principperne bliver godt integreret i jordbrugerens beslutninger angående dyrkning af de forskellige afgrøder.

For at følge IPM-principperne, bør jordbrugeren desuden have stort fokus på at forebygge forekomst af ukrudt, skadedyr og sygdomme og derudover fx vælge lavest mulige doseringer og de mest skånsomme sprøjtemidler, der belaster miljø og sundhed mindst.

1.2 Formålet med IPM-skemaet

IPM-skemaet skal sætte fokus på, i hvilket omfang de 8 IPM-principper anvendes på bedriften.

Der er mange sammenhænge, hvor IPM-principperne på bedriften kan indgå, og den enkelte bedrift har individuelle hensyn at tage, når IPM-tiltagene skal indarbejdes.

IPM-skemaet skal ses som en måde, hvorpå jordbrugeren kan blive mere opmærksom på IPM-principperne og på, hvordan IPM-principperne allerede anvendes eller i øget grad kan indføres på bedriften.

IPM-skemaet vurderes at kunne udfyldes på gennemsnitligt ca. 15 minutter. I forbindelse med udfyldelsen af IPM-skemaet kan man overveje, om der inden for de emner, som de 14 spørgsmål omhandler, kan foretages justeringer på bedriften, hvormed man kan opnå en øget indførelse af IPM-principperne, som kan lede til et reduceret forbrug af sprøjtemiddel og en reduceret belastning af miljø og sundhed.

IPM-skemaet har fokus på de forhold, der betyder mest for sprøjtemiddelforbruget, herunder valg af afgrøderækkefølge (sædskiftet). På den baggrund har Miljøstyrelsen anmodet Aarhus Universitet om at udvikle et sædskifteindeks på baggrund af viden om de arealmæssigt største landbrugsafgrøder i omdrift, og HortiAdvice A/S har suppleret med viden om grønsagsafgrøder.

Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen modtager allerede i anden sammenhæng en række oplysninger om de enkelte bedrifters valg af afgrøder og forbrug af sprøjtemidler på deres omdriftsarealer. IPM-skemaet består af i alt 14 spørgsmål. Af disse skal jordbrugeren selv besvare de 6 spørgsmål. De resterende 8 spørgsmål besvares automatisk, da der hentes data for den aktuelle bedrift direkte fra data, der allerede er modtaget. Data modtaget fra Landbrugsstyrelsen omfatter oplysningerne i Fællesskemaet, der danner grundlag for udbetaling af arealstøtte. Herunder oplysningerne om, hvilke afgrøder der dyrkes på hvilke arealer. Oplysninger om arealernes geografiske placering, er baseret på de årlige indtegninger af markerne i Internet Markkort (IMK). Der findes georefererede data tilbage fra og med 2011. Data modtaget af Miljøstyrelsen omfatter sprøjtejournalindberetningerne (SJI). Desuden anvendes data for de anvendte sprøjtemidler fra Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase (BMD). For at

bevare overskueligheden er der truffet nogle valg om at begrænse antal af marker og afgrøder, der inddrages i besvarelsen i de enkelte spørgsmål;

- I IPM-skemaet optræder tre spørgsmål, der omhandler afgrøderækkefølgen (sædskiftet). For overskuelighedens skyld er det valgt at fokusere på bedriftens 10 største marker med afgrøder i omdrift (se afgrødekoder for afgrøder i omdrift i bilag 3).
- Ved spørgsmålet om valg af sprøjtemidler med forskellige virkemekanismer, er der valgt at fokusere på det samlede forbrug af ukrudtsmidler over to år.
- I spørgsmål om bedriftens fladebelastning (belastning af miljø, grundvand og sundhed fordelt pr. areal) fra de anvendte sprøjtemidler, indgår bedriftens største afgrøde, der har været dyrket det aktuelle år og året før. Dette er valgt for at gøre det muligt at fokusere på bedriftens pesticidbelastning for netop den mest udbredte afgrøde og forholde sig til, om der er valgt sprøjtemidler med lavere belastning.

IPM-skemaets øvrige 6 spørgsmål skal besvares af jordbrugeren.

1.3 Bedrifter, der skal udfylde IPM-skemaet

IPM-skema skal udfyldes af ejere af landbrugsbedrifter, der har et samlet dyrket areal på 10 ha eller derover, og hvor der er jord i omdrift på hele eller dele af arealet (skal være opfyldt for den planperiode, som udfyldelsen af IPM-skemaet omhandler).

I bekendtgørelsens definitionsbestemmelse §2 nr. 1 defineres det samlede dyrkede areal således: "Ved samlet dyrket areal forstås en beregning i hektar (ha) af størrelsen af hele det areal på bedriften, hvor der dyrkes landbrugsafgrøder, herunder juletræer og pyntegrønt, samt arealer med skov.". Endvidere er skov defineret i bekendtgørelsen.

I bekendtgørelsens §2 nr. 3 defineres arealer i omdrift således: "Ved jord i omdrift forstås i denne forbindelse landbrugsarealer med agerjord, der indgår i omdriften og dyrkes med henblik på produktion af landbrugsafgrøder defineret af afgrødekoder, jf. bilag 3, der er relevante ved udfyldelse af IPM-skemaet, jf. bilag 2". Der henvises her til de afgrødekoder, der indgår i nærværende vejlednings bilag 3.

Visse arealer, der i Landbrugsstyrelsens definition betragtes som arealer i omdrift, indgår ikke i denne vejlednings bilag 3 som omdriftsarealer. Det gælder fx arealer, der er braklagt, arealer med tilsagn under miljøordninger, arealer hvor der dyrkes havefrø og medicinplanter, samt planteskolekulturer.

1.4 Eksempler på bedrifter der skal udfylde IPM-skema

Nedenfor er anført fem eksempler på bedrifter, der skal udfylde IPM-skema

Fra hver bedrift anvendes udelukkende data fra marker, der har været i omdrift i de seneste 10 år og dyrket med afgrøder svarende til de afgrødekoder, der fremgår af bilag 3 (afgrøder i omdrift).

Bedriftstype 1

68 ha, heraf 59 ha i omdrift, da afgrødekoden for juletræer ikke fremgår af bilag 3, og de 9 ha med juletræer dermed ikke defineres som areal i omdrift. Afgrødekoder for de øvrige afgrøder fremgår af bilag 3, og data herfor medtages derfor i IPM-skemaet.

9 ha juletræer
9 ha grøntsager (kål, gulerødder og løg)
20 ha vårbyg
20 ha vinterhvede
10 ha vinterraps

Bedriftstype 2

81 ha, heraf 59 ha i omdrift, da afgrødekoderne for pærer og æbler ikke fremgår af bilag 3, og de 22 ha med frugtavl dermed ikke defineres som areal i omdrift. Afgrødekoder for de øvrige afgrøder fremgår af bilag 3, og data herfor medtages derfor i IPM-skemaet.

22 ha frugtavl
21 ha vinterhvede
20 ha vårbyg
18 ha vinterraps

Bedriftstype 3

160 ha, hvor hele bedriften er i omdrift. For de 100 ha kartofler indregnes hele arealet, selvom det kun har hørt til den pågældende virksomhed det seneste år, da der ved arealbytte trækkes historik for det pågældende areal. Arealet med frøavl indregnes også, da selv flerårige frømarker betragtes som værende i omdrift.

100 ha kartofler (arealet har kun hørt til den pågældende virksomhed det seneste år)
30 ha vårbyg
20 ha vinterhvede
10 ha frøavl (heraf nogle flerårige frømarker)

Bedriftstype 4

35 ha heraf 29 ha i omdrift, da afgrødekoden for permanent græs ikke fremgår af bilag 3, og de 6 ha med permanent græs dermed ikke defineres som areal i omdrift. Afgrødekoder for de øvrige afgrøder fremgår af bilag 3, og data herfor medtages derfor i IPM-skemaet.

20 ha grøntsager (kål, gulerødder og løg)
5 ha vårbyg
6 ha permanent græs
4 ha vinterhvede

Bedriftstype 5

18 ha heraf 8 ha i omdrift. Arealer med skov fremgår ikke af bilag 3 og de 10 ha med skov defineres dermed ikke som areal i omdrift. Afgrødekoder for de øvrige afgrøder fremgår af bilag 3, og data herfor medtages derfor i IPM-skemaet, som skal udfyldes.

4 ha vårbyg
4 ha vinterraps
10 ha skov

1.5 Bedrifter der ikke skal udfylde IPM-skema

Bedriften er fritaget fra at udfylde IPM-skemaet, hvis en eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

1. bedriften har under 10 ha dyrket areal (dyrkede arealer inkluderer både omdriftsarealer, flerårige afgrøder og skovarealer) i den planperiode, som udfyldelsen af IPM-skemaet omhandler
2. bedriften er nyoprettet, det vil sige, at bedriftens CVR-nr. er oprettet inden for den planperiode, som IPM-skemaet omhandler, eller den forrige planperiode.

1.6 Eksempler på bedrifter der ikke skal udfylde IPM-skema

Nedenfor er anført to eksempler på bedrifter, der *ikke* skal udfylde IPM-skema, selvom bedrifterne dyrker mere end 10 hektar.

Bedriftstype 6

44 ha heraf 0 ha i omdrift, da ingen af de dyrkede afgrøder har afgrødekoder, der fremgår af Bilag 3.

20 ha juletræer
15 ha skov
9 ha permanent græs

Bedriftstype 7

22 ha heraf 14 ha økologisk og 8 ha konventionelt. Der skal kun udfyldes IPM-skema for de 8 ha konventionelt dyrkede arealer.

14 ha økologiske grøntsager
8 ha konventionelle grøntsager

1.7 Hvornår og hvor ofte skal IPM-skemaet udfyldes

Skemaet skal udfyldes hvert år. Det kan først ske, når den aktuelle bedrift har indberettet sprøjtejournaldata for de seneste to år. Skemaet kan evt. udfyldes i umiddelbar sammenhæng med den seneste indberetning af sprøjtejournaldata.

Fristen for første udfyldelse af IPM-skemaet er den 31. marts 2021 for dyrkningssæsonen 2019/2020, og dette kan ske i forbindelse med indberetning af sprøjtejournaldata, som skal være indberettet senest den 31. marts 2021. Bemærk at høstår 2020 er identisk med planperiode 2019/2020

Adgang til skemaet sker med virksomhedens NemID via Miljøstyrelsens hjemmeside, som findes via dette link; [SJ](#) eller via VIRK.dk.

Virksomheden skal udfylde IPM-skemaet én gang pr. sæson, og man skal svare på samtlige spørgsmål i skemaet for at afslutte det. Det er muligt at svare på skemaet flere gange pr. sæson, og det vil være det sidst besvarede skema, der er det gældende for virksomheden.

1.8 Pointtildeling og lagring af skema i e-Boks

Der gives et antal point for besvarelse af hvert spørgsmål, og den samlede pointtildeling vises, når man når til IPM-skemaets sidste side. Man kan maksimalt opnå i alt 100 point, og har man nået det maksimale antal point, vil det være et udtryk for en bedrift, der har implementeret IPM i stort omfang. Registrering af antal opnåede point er udelukkende til eget brug, og antallet af point registreres eller gemmes ikke i det digitale system. Skemaet bliver ikke indberettet til myndighederne men bliver alene sendt til virksomhedens egen e-Boks som en PDF-udskrift af skemaet.

1.9 Kontrol og sanktion

Den PDF-udskrift, man modtager i virksomhedens e-Boks, skal kunne forevises ved Landbrugsstyrelsens pesticidkontrol. Landbrugsstyrelsen forholder sig ikke indholdsmæssigt til skemaet, men tjekker alene, at skemaet er udfyldt. Der kan sanktioneres for manglende udfyldt skema og for manglende fremvisning af skema.

1.10 Oversigt over IPM-spørgsmål

I skemaet i afsnit 4 ses en samlet oversigt over de 14 spørgsmål og hvilke IPM-principper, som spørgsmålene knytter sig til, samt det maksimale antal point, der kan opnås for hvert spørgsmål.

Der er i alt 6 spørgsmål (nr. 4, 5, 6, 7, 12 og 14) som jordbrugeren selv skal tage aktivt stilling til og besvare. Pointtildelingen for svarene på disse spørgsmål varierer.

Der er i alt 3 spørgsmål (1, 2 og 3) som besvares ved, at der automatisk hentes data fra Fællesskemaet. Disse spørgsmål tillægges stor vægt, og jordbrugeren kan opnå op til 10 point pr. spørgsmål, da det er meget vigtig indsats, at have et varieret sædskifte.

Der er i alt 4 spørgsmål, der handler om sprøjtemidlernes belastning (nr. 8, 9, 10 og 11) som besvares ved, at der automatisk hentes data fra bedriftens indberetning af sprøjtejournaldata til SJI og data i Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase. Disse spørgsmål er medtaget, fordi bevågenhed om pesticidbelastning er vigtig. Det vurderes, at der for ukrudtsmidler og svampemidler er flere muligheder for at vælge sprøjtemidler med lav belastning end der er for at vælge insektmidler og vækstreguleringsmidler med lav belastning. Derfor kan jordbrugeren for spørgsmål 8 og 9 maksimalt opnå 8 point, mens der for spørgsmål 10 og 11 maksimalt kan opnås 5 point.

Et spørgsmål (nr. 13) omhandler sprøjtemidlernes virkemekanismer. Besvarelsen genereres ved, at der automatisk hentes data fra bedriftens indberettede sprøjtejournaldata i SJI og data fra Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase. For dette spørgsmål kan jordbruger maksimalt opnå 8 point. Af hensyn til at forebygge at ukrudt udvikler resistens over for sprøjtemidlerne, er det vigtigt at have fokus på det enkelte sprøjtemiddels aktivstoffer og stoffernes virkemekanismer. Oplysning om sprøjtemidlernes virkemekanisme ses i bilag 4.

2. Beskrivelse af IPM-skemaet

I dette afsnit gennemgås hvert af spørgsmålene i IPM-skemaet. Dog gennemgås spørgsmål 8-11 samlet i en beskrivelse, da der er tale om fire spørgsmål med samme fokus.

Gennemgangen indeholder følgende:

1. En kort redegørelse for baggrunden for, at spørgsmålet indgår i IPM-skemaet,
2. Oplysning om hvordan pointtildelingen finder sted og hvorfor spørgsmålet er vægtet, som det er.
3. Redegørelse for, hvordan spørgsmålet besvares og hvis relevant anførelse af, hvor de indhentede data stammer fra.

I bilag 2 ses skærbilleder af alle 14 spørgsmål, som de bliver præsenteret for jordbrugeren i IT-systemet, og der indgår data fra et tænkt eksempel.

2.1 Spørgsmål 1: Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risiko for herbicidresistens?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er det første underpunkt til IPM-princip nr. 1, der lyder således:

Man forebygger og bekæmper ukrudt, sygdomme og skadedyr ved flere metoder, navnlig ved at have et varieret og sundt sædskifte.

Et sundt og varieret sædskifte har stor betydning for at opnå en effektiv forebyggelse af en lang række skadevoldere. Afhængig af om skadevolderen er ukrudt, sygdomme eller skadedyr, er det forskellige elementer i afgrødevalget, der har betydning for den forebyggende effekt.

Spørgsmål 1 handler om, at den valgte afgrøderækkefølge (sædskiftet) giver mulighed for at regulere ukrudtsbestanden.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet med henblik på, at jordbruger opnår øget bevågenhed om emnet.

Aarhus Universitet har for Miljøstyrelsen udviklet et såkaldt sædskifteindeks for ukrudt. Det karakteriserer afgrøderækkefølgen i forhold til variation i etableringstidspunkt, varighed, samt om afgrøden er enkimbladet eller tokimbladet. Indekset har til formål at vurdere sædskifterne i forhold til afgrødediversitet med henblik på at forebygge ukrudtsopformering generelt samt mindske risikoen for udvikling af herbicidresistens.

Sædskifteindeks for ukrudt er baseret på 5 afgrødegrupper (se bilag 5):

1. Efterårsetablerede korn/græsser
2. Efterårsetablerede bredbladede afgrøder
3. Forårsetablerede korn/græsser
4. Forårsetablerede bredbladede afgrøder
5. Flerårige landbrugsafgrøder (herunder dæksædsafgrøde med udlæg, frøgræs, slætgræs)

Et sædskifte vurderes på baggrund af et glidende 10 års sædskifte for de seneste 10 år. Der medtages data fra 10 år for at give et retvisende billede af afgrøderækkefølgen. Sædskifteindeks for ukrudt beregnes ved at dividere antal forskellige afgrødegrupper dyrket på et givet areal i løbet af 10 år med 10. Med 5 afgrødegrupper vil sædskifteindekset variere i intervallet 0,1-0,5. Har man fx dyrket 2 forskellige afgrødegrupper på arealet de sidste 10 år, har man et sædskifteindeks for ukrudt på 0,2. Har man derimod dyrket 5 forskellige afgrødegrupper, har man et sædskifteindeks på 0,5.

Aarhus Universitet vurderer, at et godt IPM-sædskifteindeks for ukrudt ligger på 0,3 og derover.

Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevågenhed omkring sædskiftets betydning for forebyggelse af ukrudt og for minimering af brugen af sprøjtemidler.

Pointtildelingen

Der gives 1 point for hver mark, der har et sædskifteindeks for ukrudt på 0,3 eller derover.

Som beskrevet i nedenstående indgår der data fra virksomhedens 10 største marker. Der kan dermed opnås i alt 10 point. Sædskiftet er et meget vigtigt element i IPM-principperne, derfor tildeles dette spørgsmål muligheden for at opnå 10 point.

Har virksomheden færre end 10 marker, vægtes pointtildelingen efter antal marker, der indgår.

Data

Data til besvarelse af dette spørgsmål hentes fra Fællesskemaet (afgrøder og arealer). Fællesskema kontrolleres af Landbrugsstyrelsen, og data er på denne måde valideret.

På baggrund af oplysning om hvilke afgrøder, der er dyrket på arealer i omdrift 10 år bagud, kan afgrøderækkefølgen (sædskiftet) på hver mark beskrives. På skærbilledet vises kun marker for de seneste 5 år for at bevare overskueligheden.

De marker, der medregnes som omdriftsarealer, defineres af markens afgrødekode. Der tages udgangspunkt i Landbrugsstyrelsens afgrødekoder til brug i Fællesskemaet. I bilag 3 ses listen over de afgrøder og tilhørende afgrødekoder, der indgår i beregning af pointtildeling i IPM-skemaet, fordi de betragtes som afgrøder, der dyrkes i omdrift.

Baseret på anvisninger fra Aarhus Universitet og via et IT-program foretages beregning af et ukrudtsindeks for hver af virksomhedens 10 største marker, der har været i omdrift i de seneste 10 år.

Ved besvarelse af dette spørgsmål i IPM-skemaet vil sædskifteindeks for ukrudt blive beregnet og blive vist for de 10 største marker, der er tilknyttet den pågældende virksomheds CVR-nr. i det år (planperiode) som udfyldelsen af IPM-skemaet omhandler. De marker, som jordbruger ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor markerne har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks.

2.2 Spørgsmål 2: Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er det samme IPM-princip, som nævnt under spørgsmål 1, nemlig det første underpunkt til IPM-princip nr. 1, der lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved at have et varieret og sundt sædskifte.

Et sundt og varieret sædskifte har stor betydning for at opnå en effektiv forebyggelse af en lang række græsukrudsarter. Problemerne er størst i sædskifter med en stor andel efterårssåede afgrøder, der begunstiger flere arter af enårigt græsukrudt.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet med henblik på, at jordbruger opnår øget bevågenhed om emnet.

Sædskifteindeks for græsukrudt beregnes som forholdet mellem forårs- og efterårsetablerede afgrøder gennem 10 år divideret med 10 år.

Aarhus Universitet vurderer, at et godt IPM-sædskifte mod græsukrudt er karakteriseret ved at forholdet mellem vårsåede og efterårsetablerede afgrøder ligger i intervallet 0,25 – 0,75.

Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevågenhed omkring sædskiftets betydning for forebyggelse af græsukrudt og minimering af brugen af sprøjtemidler til bekæmpelse af græsukrudt.

Pointtildelingen

Der gives 1 point for hver mark, der har et sædskifteindeks for græsukrudt mellem 0,25-0,75.

Som beskrevet i nedenstående trækkes der data fra virksomhedens 10 største marker. Der kan dermed opnås i alt 10 point. Sædskiftet er et meget vigtigt element i IPM-principperne, derfor tildeles dette spørgsmål muligheden for at opnå 10 point. Har virksomheden færre end 10 marker, vægtes pointtildelingen efter antal marker, der indgår.

Data

Data til besvarelse af dette spørgsmål hentes fra Fællesskemaet (afgrøder og arealer). Fællesskemaet kontrolleres af Landbrugsstyrelsen, og data er på denne måde valideret.

På baggrund af oplysning om hvilke afgrøder, der er dyrket på arealer i omdrift 10 år bagud, kan afgrøderækkefølgen (sædskiftet) på hver mark beskrives. På skærbilledet vises kun for de seneste 5 år for at bevare overskueligheden.

De marker, der medregnes som omdriftsarealer, defineres af markens afgrødekode. Der tages udgangspunkt i Landbrugsstyrelsens afgrødekode til brug i Fællesskemaet. I bilag 3 ses listen over de afgrøder og tilhørende afgrødekoder, der indgår i beregning af pointtildeling i IPM-skemaet, fordi de betragtes som afgrøder, der dyrkes i omdrift.

Baseret på anvisninger fra Aarhus Universitet og via et IT-program foretages en beregning af et græsukrudsindeks for hver af virksomhedens 10 største marker. Ved besvarelse af dette spørgsmål i IPM-skemaet vil sædskifteindeks for græsukrudt blive beregnet og vist for de 10 største marker tilknyttet virksomhedens CVR-nr. det pågældende år. De marker, som jordbruger ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor markerne har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindekset for græsukrudt.

2.3 Spørgsmål 3: Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er det samme IPM-princip, som nævnt under spørgsmål 1 og 2, nemlig det første underpunkt til IPM-princip nr. 1, der lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved at have et varieret og sundt sædskifte.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet med henblik på, at jordbruger opnår øget bevågenhed om emnet.

Udgangspunktet for sædskifteindekset for sygdomme og skadedyr er karenstintervallerne i tabel 1 herunder. Afgrøder i sædskifter, der overholder de angivne intervaller, gives værdien "1", mens afgrøder, der dyrkes hyppigere end det anbefalede interval, gives værdien "0". For afgrøder, hvor der i tabel 1 er anført flere sædskifteårne sygdomme og skadedyr, anvendes intervallet for den skadegører, der kræver det længste interval. Der indgår endvidere en graduering efter jordbundsforhold, da goldfodssyge betydning kan gradueres efter jordbundsforhold, da risikoen for goldfodssyge er mindre på lerjord (JB7). Se tabel 2 nedenfor.

Et sundt og varieret sædskifte har stor betydning for at opnå en effektiv forebyggelse af en lang række skadevoldere. Dette indeks karakteriserer sædskiftets evne til at forebygge sædskifteårne sygdomme og skadedyr.

Aarhus Universitet vurderer for dette indeks, at et godt IPM-sædskifte er karakteriseret ved en værdi på 0,7 og derover.

Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevågenhed omkring sædskiftets betydning for at forebygge og minimere forekomst af sygdomme og skadedyr i afgrøden og for at minimere brugen af sprøjtemidler til bekæmpelsen af disse.

Pointtildelingen

Der gives 1 point for hver mark, der har et sædskifteindeks for sygdomme og skadedyr på 0,7 eller derover. Der indgår data fra 10 marker. Der kan dermed opnås i alt 10 point.

Sædskiftet er et meget vigtigt element i IPM-principperne, derfor tildeles dette spørgsmål muligheden for at opnå 10 point. Har virksomheden færre end 10 marker, vægtes pointtildelingen efter antal marker, der indgår.

Data

Data til besvarelse af dette spørgsmål hentes fra Fællesskemaet (afgrøder og arealer). Fællesskemaet kontrolleres af Landbrugsstyrelsen, og data er på denne måde valideret.

På baggrund af oplysning om hvilke afgrøder, der er dyrket på arealer i omdrift 10 år bagud, kan afgrøderækkefølgen (sædskiftet) på hver mark beskrives. På skærbilledet vises kun data for de seneste 5 år for at bevare overskueligheden.

De marker, der medregnes som omdriftsarealer, defineres af markens afgrødekode. Der tages udgangspunkt i Landbrugsstyrelsens afgrødekode til brug i Fællesskemaet. I bilag 3 ses listen over de afgrøder og tilhørende afgrødekoder, der indgår i beregning af pointtildeling i IPM-skemaet, fordi de betragtes som afgrøder, der dyrkes i omdrift.

Baseret på anvisninger fra Aarhus Universitet og via et IT-program foretages beregning af et sædskifteindeks for sygdomme og skadevoldere for hver af virksomhedens 10 største marker.

Ved besvarelse af dette spørgsmål i IPM-skemaet vil sædskifteindeks for sygdomme og skadevoldere blive beregnet og vist for de 10 største marker, der er tilknyttet den pågældende virksomheds CVR-nr. det pågældende år. De marker, som jordbruger ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor markerne har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks.

Tabel 1 I denne tabel ses sædskiftebårne sygdomme og skadedyr i landbrugsafgrøder med angivelse af vejledende dyrkningsinterval (karensinterval) mellem modtagelige afgrøder i sædskiftet. Desuden er der angivet, om der findes resistente sorter samt alternative værter for skadegøreren. Efter Dansk LandBrugsRådgivning, nu Seges. Hortiadvise har leveret oplysninger vedr. karensperioder for grønsagsafgrøder.

Afgrøde	Skadegører	Resistente sorter	Angriber også	Karensinterval (Antal år uden afgrøden)
Vinterhvede	Goldfodsyge	-	Korn (ikke havre)	1
Vinterhvede	Knækkefodsyge	+ ¹	Korn (ikke havre)	2
Vinterrug	Goldfodsyge	-	Korn (ikke havre)	1
Vinterrug	Knækkefodsyge	+ ¹	Korn (ikke havre)	2
Vinterbyg	Trådkølle	-	-	3
Vinterbyg	Goldfodsyge	-	Korn (ikke havre)	1
Vinterbyg	Knækkefodsyge	+ ¹	Korn (ikke havre)	2
Vårbyg	Goldfodsyge	-	Korn (ikke havre)	1
Vårbyg	Knækkefodsyge	+ ¹	Korn (ikke havre)	2
Havre	Havrecystenematoder	+	Korn	3
Bederoer	Roecystenematoder	+ ¹	Korsblomstrede	3
Bederoer	Rodbrand	-	Ærter	2
Bederoer	Aphanomyces	-	-	3
Bederoer	Rodfildsvamp	-	Majs, græs	3
Kartofler	Kartoffelcystenematoder	+	-	3
Kartofler	Skurv	+ ¹	Gulerødder	3
Kartofler	Rodfildsvamp	-	Græs, majs	3
Kartofler	Kartoffelskimmel	+ ¹	-	3
Raps	Roecystenematoder	-	Bederoer	2-3
Raps	Kålbrot	+ ¹	Korsblomstrede	5
Raps	Knoldbægersvamp	-	Ærter, m.fl.	4
Ærter	Ærterodråd	-	-	4-5
Ærter	Rodbrand	-	Bederoer	2
Ærter	Sct. Hanssyge	-	-	4-5
Ærter	Knoldbægersvamp	-	Raps m.fl.	3-4
Lucerne	Kransskimmel	+	-	3
Lucerne	Stængelnematoder	+ ¹	-	3
Lucerne	Knoldbægersvamp	-	Kløver	3
Kløvergræs	Kløvercystenematoder	-	Rødkløver	1-2
Hvidkløver til frø	Stængelnematoder	+ ¹	-	3
Hvidkløver til frø	Knoldbægersvamp	-	Lucerne	3
Rødkløver til frø	Stængelnematoder	+ ¹	-	3
Rødkløver til frø	Knoldbægersvamp	-	Lucerne	3
Asieagurker	Ikke specifik	-	-	4-6
Bladselleri, knoldselleri	Knoldbægersvamp	-	Gulerod og dild	4-5
Blomkål, broccoli, grønkål, hvidkål, kina-kål, rosenkål, Rødkål, savoykål, spidskål	Kålbrot	-	Korsbl. afgrøder	5-6

Courgette, squash	Ikke specifik	-	-	4-6
Gulerod	Nematoder, knoldbægersvamp	-	-	4-6
Løg	Stængelnematoder, hvidråd, Fusarium	-	Porrer og purløg	5-6
Pastinak, rodpersille, bladpersille	Knoldbægersv. m.fl.	-	Skærplanter	4-6
Porrer	Papirplet, Fusarium	-	-	5-6
Rødbeder	Nematoder	-	Bederoer, spinat	3-4
Salat friland	Ikke specifik	-	-	3-4
Spinat	Nematoder m.fl.	-	Bederoer, rødbeder	4
Ærter	Ærterodråd m.fl.	-	Bønner	5 - 6
Purløg	-	-	-	4

¹ Ikke fuldt effektiv resistens eller sorter ikke markedsført i Danmark

Når det gælder karensperiode for kornafgrøder (undtagen havre), vil der være en sædskiftefordel på lerjorde, som skyldes, at goldfodssyges betydning kan gradueres efter jordbundsforhold og der vil være et hensyn til goldfodssyge, som er vist i denne tabel 2. Vårbyg og vårhvede er vært for goldfodssyge, men påvirkes så begrænset, at indekssværdien for de to arter sættes til 1 i alle kombinationer.

Tabel 2. Indekssværdier for goldfodssyge i sygdoms/skadedyrs sædskifteindekset. (Kar = karakter) Se yderligere detaljer i [Notat om at udvikle en model for et sædskifteindeks](#)

JB 7			Øvrige JB typer					
Afgrøde		Kar	Afgrøde	Kar	Afgrøde	Kar	Afgrøde	Kar
År 1	Vårbyg	1	Vårbyg	1	Korn (ikke havre)	1	Korn (ikke havre)	1
År 2	Vinterhvede	1	Vinterhvede	0,5	Vinterrug/tritcale	0,75	Vinterbyg	0,75
År 3	Vinterhvede	0,5	Vinterhvede	0	Vinterrug/tritcale	0,5	Vinterbyg	0,75
År 4	Vinterhvede	0	Vinterhvede	0,5	Vinterrug/tritcale	0,75	Vinterbyg	0,75
År 5 og følgende	Vinterhvede	0,5	Vinterhvede	0,5	Vinterrug/tritcale	0,75	Vinterbyg	0,75

2.4 Spørgsmål 4: Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er underpunkt c til det første af de otte IPM-principper. Underpunktet handler om resistente sorter og lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved at bruge resistente eller tolerante sorter, når det er muligt, og bruge udsædsmateriale af høj kvalitet.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevidsthed omkring brugen af resistente sorter for at minimere forekomst af svampesygdomme og dermed reducere belastning af og forbruget af sprøjtemidler.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg vælger overvejende sorter, som er modstandsdygtige over for sygdomme og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point)
- Jeg vælger overvejende sortsblandinger med mindst 3 forskellige sorter og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point)
- Jeg vælger i nogle tilfælde sorter, som er modstandsdygtige over for sygdomme (4 point)
- Jeg vælger kun sorter efter udbytte eller tager de sorter, jeg får tilbudt af forhandleren, uden at undersøge, om de er modstandsdygtige over for sygdomme (0 point)

Jordbruger angiver med én markering, hvilket udsagn, der passer bedst til virksomhedens valg af sorter.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stor fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have på valg af resistente sorter. Udsagnene gives hhv. 6, 6, 4, og 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i én af svarmulighederne, og der kan således opnås højst 6 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

2.5 Spørgsmål 5: Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er underpunkt d til det første af de otte IPM-principper. Underpunktet handler om at forebygge spredning af skadevoldere og lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig at forebygge spredning af ukrudt, sygdomme og skadedyr.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevidsthed om at forebygge spredning af skadevoldere i form af både ukrudtsfrø, svampesygdomme og skadedyr mellem marker og dermed reducere belastning af og forbruget af sprøjtemidler

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg er opmærksom på ikke at flytte skadevoldere i form af ukrudtsfrø og sygdomme rundt mellem markerne med jord og maskiner (6 point)
- Jeg kører først i marker med få skadevoldere og kører sidst i marker med store mængder ukrudtsfrø og sygdomme som fx kålbrok (6 point)
- Jeg har kun fokus at undgå spredning af græsukrudt (3 point)
- Jeg har ikke fokus på dette (0 point)

Jordbruger angiver med én markering, hvilket udsagn, der passer bedst til virksomhedens forebyggelse af spredning af skadevoldere.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stort fokus jordbruger har på at forebygge spredning af ukrudt, sygdomme og skadedyr. Udsagnene gives hhv. 6, 6, 3 og 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i én af svarmulighederne, og der kan således højst opnås 6 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

2.6 Spørgsmål 6: Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er underpunkt f til det første af de otte IPM-principper. Underpunktet handler om nytteorganismer og lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder bl.a. at beskytte og øge mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal.

De sprøjtemidler, der bliver anvendt på markernes afgrøder, skal have effekt i afgrøden og ikke på arealerne uden for marken. Derfor handler spørgsmål 6 om, hvad jordbrugeren gør for at sikre sig, at sprøjtevæsken alene påvirker det dyrkede areal og afgrøden og dermed ikke påvirker nytteorganismerne uden for marken.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevidsthed omkring beskyttelsen af nytteorganismer i og uden for marken.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg holder sprøjtefri randzoner langs levesteder for blandt andet nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)
- Jeg bruger afdriftsreducerende dyser eller anden teknik til at reducere afdrift langs markkanten og andre levesteder for blandt andet nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)
- Jeg sænker bommen og nedsætter kørehastigheden for at nedsætte afdriften langs markkanten og andre levesteder for nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)

Jordbruger afmærker feltet "ja" eller "nej" ud for hvert svarmulighed, så det passer med til virksomhedens måde at beskytte nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stor fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have for så vidt angår at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal. Udsagnene gives hhv. "ja" 2 point, "nej" 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i "ja" i flere af svarmulighederne, og der kan således opnås højst 6 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

2.7 Spørgsmål 7: Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler?

Baggrund for spørgsmålet

Dette spørgsmål er især baseret på IPM-princip 4, men også delvist det tidligere omtalte IPM-princip 1. IPM-princip 4 lyder

Man vælger biologiske, fysiske og andre ikke-kemiske metoder mod skadevolderne, hvis de er tilstrækkeligt effektive til at bekæmpe skadevolderne.

Det er vigtigt at vælge disse metoder, når det er muligt, for at forebygge ukrudt og reducere brugen af sprøjtemidler.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevidsthed for indsatser, der kan reducere brugen af ukrudtsmidler.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg radrenser rækkeafgrøderne ("ja" 4 point, "nej" 0 point)

- Jeg udsætter såtidspunktet i vintersæd for at mindske græsukrudt ("ja" 3 point, "nej" 0 point)
- Jeg er opmærksom på problemukrudt ved at fjerne det, inden det kaster frø ("ja" 3 point, "nej" 0 point)

Jordbruger afmærker feltet "ja" eller "nej" ud for hvert svarmulighed så det passer til virksomhedens måde at forebygge eller bekæmpe skadevoldere på alternative måder.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stort fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have for så vidt angår valg af ikke-kemiske metoder. Udsagnene gives hhv. 4, 3 og 3 point, ~~og 0 point~~ som anført i parentes efter svarene i ovenstående.

Der kan sættes kryds i "ja" i flere af de tre svarmuligheder, og der kan således opnås i alt 10 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

2.8 Spørgsmål 8 - 11: Valg af sprøjtemidler med lav belastning

Spørgsmålene lyder:

- Spørgsmål 8: Vælger du ukrudtsmidler med lav belastning?
- Spørgsmål 9: Vælger du svampemidler med lav belastning?
- Spørgsmål 10: Vælger du insektmidler med lav belastning?
- Spørgsmål 11: Vælger du vækstreguleringsmidler med lav belastning?

Baggrund for spørgsmålene

Baggrunden for spørgsmålene er IPM-princip 5, der lyder således:

Man vælger de sprøjtemidler, som passer bedst til opgaven og er mindst belastende for menneskers sundhed, andre organismer i naturen og miljøet.

Spørgsmålene skal øge jordbrugers bevågenhed omkring brug af sprøjtemidler med lav belastning.

De fire spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmål med henblik på, at jordbruger opnår øget bevågenhed om sin egen pesticidbelastning her udtrykt som fladebelastning.

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Pointtildelingen

Jordbrugeren kan opnå point for sit valg af sprøjtemidler på den arealmæssigt største afgrøde i virksomheden opgjort ud fra fladebelastningen (belastning pr. ha).

Der gives 8 point, hvis virksomhedens valg af henholdsvis ukrudts- og svampemidler giver en lavere eller samme fladebelastning som året før.

Der gives 5 point, hvis virksomhedens valg af henholdsvis insekt- og vækstreguleringsmidler, giver en lavere eller samme fladebelastning som året før.

Der gives 0 point, hvis virksomhedens valg af henholdsvis ukrudts-, svampe-, insekt- og vækstreguleringsmidler giver en stigende fladebelastning.

I bilag 2 ses et eksempel på en bedrifts gennemsnitlige fladebelastning beregnet på baggrund af belastningen af de ukrudtsmidler, der er brugt på den arealmæssigt største afgrøde det pågældende år, sammenlignet med den tilsvarende belastning i samme afgrøde året før. Tilsvarende for svampe-, insekt- og vækstreguleringsmidler.

I de tilfælde, hvor jordbruger ikke har anvendt fx insektmidler begge år, vil der til dette spørgsmål blive tildelt det maksimale antal point.

Data

Til besvarelse af spørgsmål 8-11 trækkes automatisk data fra IT-systemet SJI, hvor jordbrugers indberetning af forbrug af sprøjtemidler fremgår. Det drejer sig om data fra hhv. jordbrugers indberettede forbrug af ukrudts-, svampe-, insekt- og vækstreguleringsmidler. Herefter hentes oplysninger om de forbrugte sprøjtemidlers belastning i [Bekæmpelsesmiddeldatabasen](#).

Der trækkes først data for forbruget af fx ukrudtsmidler på den arealmæssigt største afgrøde på virksomheden. Disse midlers belastningstal summeres og divideres med afgrødens samlede areal (ha), som er indberettet til SJI det pågældende år. Herved fremkommer et fladebelastningstal (B/ha) for ukrudtsmidler for denne afgrøde.

Tilsvarende beregning foretages for forbruget af svampe-, insekt- og vækstreguleringsmidler.

Data fra den seneste indberetningsperiode (den planperiode, som udfyldelsen af IPM-skemaet omhandler) og den forrige indberetningsperiode opgøres og sammenlignes.

I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

I tilfælde af at den arealmæssigt næststørste behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den tredjestørste afgrøde på virksomheden. Og så fremdeles, indtil alle arealer for det pågældende år er undersøgt.

2.9 Spørgsmål 12: På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er særligt IPM-princip 6, men der inddrages også IPM-princip 2 og 3. IPM-princip 6 lyder således:

Man vælger den korrekte dosering, så vidt muligt nedsatte doseringer. Man behandler så få gange som muligt, pletsprøjter mv. Samtidig forebygger man, at skadevolderne udvikler resistens mod midlerne.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevågenhed omkring vigtigheden af at vide, hvorfor og hvordan, der tages et valg om at bekæmpe en skadevolder med henblik på at minimere forbruget af sprøjtemidler. Herunder at sætte fokus på, at det er vigtigt at anvende monitoring, varsling og skadetærskler og kun sprøjte når og hvor det er nødvendigt.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg behandler kun de dele af marken, der er nødvendige at behandle i forhold til skadetærskler, monitorings- og varslingsresultater (5 point)
- Jeg behandler marken efter mit kendskab til og erfaring med skadevoldere (2 point)
- Jeg ønsker at være på den sikre side og behandler derfor forebyggende (0 point)
- Jeg tænker ikke så meget over det (0 point)

Jordbruger angiver med én markering, hvilket udsagn, der passer bedst til virksomhedens valg af sprøjtestrategi.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stor fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have for så vidt angår beslutningsgrundlaget, når der vælges at bekæmpe skadevoldere. Udsagnene gives hhv. 5, 2, 0 og 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i én af svarmulighederne og det kan således opnås højst 5 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

2.10 Spørgsmål 13: Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er IPM-princip 7, der lyder således:

Er der risiko for resistensdannelse, tager man tilgængelige antiresistensstrategier i brug for at bevare produkternes effektivitet. Eksempelvis ved at bruge forskellige sprøjtemidler med forskellig virkemekanisme.

De fire spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet. Spørgsmålene skal øge jordbruges bevågenhed på valget af det enkelte sprøjtemiddel, for at kunne medvirke til at forsinke udviklingen af resistens hos forskellige ukrudtsarter.

Ukrudtets udvikling af resistens over for sprøjtemidler er et stigende problem, fordi der kun kommer få nye aktivstoffer på markedet med nye virkemekanismer. Det har derfor særlig stor betydning, at jordbrugeren vælger ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer.

Der skal i dette spørgsmål skelnes mellem indsatser for at udsætte udvikling af resistens i henholdsvis græsukrudt (enkimbladet ukrudt) og bredbladet ukrudt (tokimbladet ukrudt).

Til brug for dette spørgsmål er alle godkendte ukrudtsmidlerne opdelt i to grupper:

- Gruppe 1: Ukrudtsmidler der bekæmper de tokimbladede ukrudtsarter,
- Gruppe 2: Ukrudtsmidler der bekæmper de enkimbladede ukrudtsarter.

Der er visse midler, der optræder på begge lister. Se listerne i bilag 4.

I hvert ukrudtsmiddel indgår der et eller flere aktivstoffer, og der kan derfor indgå en eller flere virkemekanismer.

Pointtildelingen

Der gives det maksimale antal point, hvis jordbrugeren slet ikke benytter ukrudtsmidler.

Såfremt jordbrugeren anvender ukrudtsmidler, gives der point for, hvor mange forskellige virkemekanismer, der indgår i de sprøjtemidler, der i virksomheden er anvendt til bekæmpelse af henholdsvis græsukrudt (enkimbladet ukrudt) og til bekæmpelse af bredbladet ukrudt (tokimbladet ukrudt). Pointtildelingen er præciseret i tabellen herunder.

Tabel med pointtildeling

	Antal anvendte virkemekanismer	Point
Gruppe 1: Bredbladet ukrudt	0	4
	1	0
	2	2
	3	3
	4 og derover	4
Gruppe 2: Græsukrudt	0	4
	1	0
	2	2
	3	3
	4 og derover	4
Maksimal antal point		8

Data

Til besvarelse af spørgsmål 13 trækkes automatisk data vedr. jordbrugersens sprøjtejournalindberetning fra SJI og oplysninger om sprøjtemidlerne fra Bekæmpelsesmiddeldatabasen (BMD). Fra SJI hentes oplysninger om, hvilke ukrudtsmidler, der er anvendt i alle afgrøder i omdrift på virksomheden de seneste to dyrkningsår. Fra BMD hentes oplysninger om virkemekanisme på de aktivstoffer, der indgår i de anvendte sprøjtemidler. På den baggrund beregnes, hvor mange forskellige virkemekanismer, jordbrugeren har valgt at benytte til bekæmpelse af henholdsvis bredbladet ukrudt og græsukrudt.

2.11 Spørgsmål 14: Følger du op på, om en sprøjtning har virket?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er IPM-princip 8, der lyder således:

Man følger op på, hvordan indsatsen har virket. Udgangspunktet er en løbende overvågning af skadevolderne i marken og registreringerne i sprøjtejournalen.

Det er vigtigt at følge op på, om en sprøjtning har virket, fordi manglende virkning kan skyldes begyndende resistens, der kan være sprøjtet med forkert dosis eller på et tidspunkt, hvor ef-

fekten har være mindre optimal osv. Det er vigtigt at følge effekten af de anvendte sprøjtemidler, idet det kan være nyttig viden for planlægning af indsatsen over for ukrudt, sygdomme og skadedyr i de følgende sæsoner, og det kan medvirke til at reducere forbruget af sprøjtemidler. Der bør anlægges et sprøjtevindue i markerne, hvilket er et mindre område, hvor sprøjtning er undladt. Efterfølgende er det muligt at vurdere effekten af den udførte sprøjtning ved sammenligning af afgrøden i sprøjtevinduet og resten af marken.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare, idet der ikke trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg har et sprøjtevindue i afgrøden, så jeg kan se effekten af sprøjtningen (3 point)
- Jeg gennemgår markerne enkeltvis for at se effekten af sprøjtningerne (2 point)
- Jeg gennemgår markerne overordnet (1 point)
- Jeg ved godt, at jeg burde følge op på om sprøjtningen har virket, men jeg får det ikke gjort (0 point)

Jordbruger angiver ved én markering det udsagn, der passer bedst til virksomhedens måde at følge op på, om en sprøjtning har virket.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stor fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have for så vidt angår at følge op på, om en sprøjtning har virket. Udsagnene gives hhv. 3, 2, 1 og 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i én af svarmulighederne, og der kan således opnås højst 3 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

3. Afslutning på IPM-skemaet

IPM-skemaet afsluttes med at vise den summerede pointtildeling fra de 14 spørgsmål.

IPM-princip	Nr.	Spørgsmål	Besvares af jordbruger selv	Baseret på data jordbruger allerede har indberettet til LBST eller MST	Max point
1a	1	Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risiko for herbicidresistens?		x	10
1a	2	Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?		x	10
1a	3	Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?		x	10
1c	4	Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler? <i>En svarmulighed vælges:</i> •Jeg vælger overvejende sorter, der er modstandsdygtige over for sygdomme, og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point) •Jeg vælger overvejende sortsblandinger med mindst 3 forskellige sorter og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point) •Jeg vælger i nogle tilfælde sorter, der er modstandsdygtige over for sygdomme (4 point) •Jeg vælger kun sorter efter udbytte eller tager de sorter, jeg får tilbudt af forhandleren, uden at undersøge, om de er modstandsdygtige overfor sygdomme (0 point)	x		6
1e	5	Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker? <i>En svarmulighed vælges:</i> •Jeg er opmærksom på ikke at flytte skadevoldere i form af ukrudtsfrø og sygdomme rundt mellem markerne med jord og maskiner (6 point) •Jeg kører først i marker med få skadevoldere og kører sidst i marker med store mængder ukrudtsfrø og sygdomme som fx kålbrok (6 point) •Jeg har kun fokus på at undgå spredning af græsukrudt. (3 point) •Jeg har ikke fokus på dette (0 point)	x		6
1f	6	Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal? <i>Der sættes ja eller nej uden for hvert udsagn:</i> •Jeg holder sprøjtefri randzoner langs levesteder for blandt andet nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)	x		6

		•Jeg bruger afdriftsreducerende dyser eller anden teknik til at reducere afdrift langs markkanten og andre levesteder for blandt andet nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point) •Jeg sænker bommen og nedsætter kørehastigheden for at nedsætte afdriften langs markkanten og andre levesteder for nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)			
4, 1b, 1e	7	Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler? Der sættes ja eller nej uden for hvert udsagn: • Jeg radrenser rækkeafgrøderne (ja 4 point, nej 0 point) • Jeg udsætter såtidspunktet i vintersæd for at mindske græsukrudt (ja 3 point, nej 0 point) • Jeg er opmærksom på problemukrudt ved at fjerne det, inden det kaster frø (ja 3 point, nej 0 point)	x		10
5	8	Vælger du ukrudtsmidler med lav belastning?		x	8
5	9	Vælger du svampemidler med lav belastning?		x	8
5	10	Vælger du insektmidler med lav belastning?		x	5
5	11	Vælger du vækstreguleringsmidler med lav belastning?		x	5
6, 2, 3	12	På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere? (En svarmulighed) •Jeg behandler kun de dele af marken, der er nødvendige at behandle i forhold til skadetærskler, monitorings- og varslingsresultater (5 point) •Jeg behandler marken efter mit kendskab til og erfaring med skadevoldere (2 point) •Jeg ønsker at være på den sikre side og behandler derfor forebyggende (0 point) •Jeg tænker ikke så meget over det (0 point)	x		5
7	13	Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?		x	8
8	14	Følger du op på, om en sprøjtning har virket? (En svarmulighed) •Jeg har et sprøjtevindue i afgrøden, så jeg kan se effekten af sprøjtningen (3 point) •Jeg gennemgår markerne enkeltvis for at se effekten af sprøjtningerne (2 point) •Jeg gennemgår markerne overordnet (1 point) •Jeg ved godt, at jeg burde følge op på, om sprøjtningen har virket, men jeg får det ikke gjort (0 point)	x		3
		Maksimal antal point			100

Vurderingen af, hvor langt jordbrugsvirksomheden er kommet i anvendelsen af de 8 IPM-principper, opdeles i tre niveauer, som følger:

>70	Du er godt i gang med IPM på din bedrift
20-70	Du er på vej med IPM på din bedrift
<20	Du er lige begyndt med IPM på din bedrift

Det opnåede antal point kan anvendes til virksomhedens eget arbejde med den fortsatte anvendelse af IPM-principperne.

En øget anvendelse af IPM-principperne i tilrettelæggelsen af planteproduktionen vil gøre virksomheden mindre afhængig af sprøjtemidler.

IPM-skemaet med virksomhedens samlede pointscore sendes til virksomhedens E-boks som PDF. Data lagres ikke hos myndighederne. IPM-skemaet skal kunne forevises ved forespørgsel i forbindelse med Landbrugsstyrelsens pesticidkontrol.

Bilag 1. IPM-principper

IPM-principperne, som de er beskrevet i: Pesticidstrategi 2017-21, bilag 2.

IPM-principperne er:

1. Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved:
 - a) at have et varieret og sundt sædskifte
 - b) at bruge hensigtsmæssige dyrkningsmetoder
 - c) at bruge resistente eller tolerante sorter, når det er muligt, og bruge udsædsmateriale af høj kvalitet
 - d) at gødske, kalke, vande og afvande i passende omfang
 - e) at forebygge spredning af ukrudt, sygdomme og skadedyr
 - f) at beskytte og øge mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal.
2. Man overvåger skadevolderne i afgrøderne med passende metoder og værktøjer, bruger varslings-, prognose- og diagnosticeringsmetoder, når det kan lade sig gøre og søger råd hos professionelt kvalificerede rådgivere.
3. Man inddrager varslinger, prognoser og grænseværdier, når man tager beslutninger om plantebeskyttelse.
4. Man vælger biologiske, fysiske og andre ikke-kemiske metoder mod skadevolderne, hvis de er tilstrækkeligt effektive til at bekæmpe skadevoldere
5. Man vælger de sprøjtemidler, som passer bedst til opgaven og er mindst belastende for menneskers sundhed, andre organismer i naturen og miljøet
6. Man vælger den korrekte dosering, så vidt muligt nedsatte doseringer. Man behandler så få gange som muligt, pletsprøjter mv. Samtidig forebygger man, at skadevolderne udvikler resistens mod midlerne.
7. Er der risiko for resistensdannelse, tager man tilgængelige antiresistensstrategier i brug for at bevare produkternes effektivitet. Eksempelvis ved at bruge forskellige sprøjtemidler med forskellig virkemekanisme.
8. Man følger op på, hvordan indsatsen har virket. Udgangspunktet er en løbende overvågning af skadevolderne i marken og registreringerne i sprøjtejournalen.

Bilag 2. Skærmbilleder af IPM-skema med eksempler

Spørgsmål 1

Spørgsmål 1

Spørgsmål 2 ✓

Spørgsmål 3 ✓

Spørgsmål 4 ✓

Spørgsmål 5 ✓

Spørgsmål 6 ✓

Spørgsmål 7 ✓

Spørgsmål 8 ✓

Spørgsmål 9 ✓

Spørgsmål 10 ✓

Spørgsmål 11 ✓

Spørgsmål 12 ✓

Spørgsmål 13 ✓

Spørgsmål 14 ✓

Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risikoen for herbicidresistens?

I tabellen er vist sædskiftet (afgrøderækkefølgen) for de seneste 5 år for de største marker, du har dyrket i planperioden, som dette IPM-skema gælder for. Der vises op til 10 marker. De marker, som du ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor de har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks.

Mark	Areal (ha)	2020	2019	2018	2017	2016	Indeks for ukrudt	Point
		Afgrøde på marken. Hold musen over afgrødekoden for at se teksten						
10-0	84,91	1	11	22	1	160	0,40	1
41-0	81,25	11	1	160	11	1	0,30	1
2-0	67,04	1	160	1	113	113	0,30	1
25-5	59,54	1	1	11	11	1	0,40	1
60-0	52,53	160	11	11	1	160	0,30	1
22-0	45,95	113	113	113	120	1	0,30	1
34-0	44,43	22	1	160	11	22	0,40	1
3-0	44,34	113	120	1	11	160	0,30	1
24-0	44,15	1	160	11	1	160	0,30	1
1-1	43,81	1	1	1	160	11	0,30	1

Baggrund for indekset

Sædskifteindekset for ukrudt er beregnet ved at afgrøderne er opdelt i fem afgrødegrupper:

- Efterårsetablerede korn/græsser
- Efterårsetablerede bredbladede afgrøder
- Forårsetablerede korn/græsser
- Forårsetablerede bredbladede afgrøder
- Flerårige landbrugsafgrøder (herunder dæksædsafgrøde med udlæg, frøgræs, slætgræs).

Denne afgrødeinddeling har til formål at vurdere sædskifterne i forhold til afgrødediversitet. Stor diversitet forebygger opformering af ukrudt samt mindsker risikoen for udvikling af herbicidresistens. Med denne inddeling vil et sædskifte samtidig delvist blive karakteriseret i forhold til variation i såtidspunktet.

Sædskifteindekset beregnes ved, at antallet af forskellige afgrødegrupper, der er dyrket på arealet over en periode på 10 år, divideres med 10.

Grundlag for pointgivning

1 point opnås, hvis indekset er større end eller lig med 0,3.

0 point opnås, hvis indekset er under 0,3.

Pointene lægges sammen til et samlet resultat.

Der kan opnås op til 10 point i dette spørgsmål.

[Næste](#)

Spørgsmål 2

Spørgsmål 1

Spørgsmål 2

Spørgsmål 3

Spørgsmål 4

Spørgsmål 5

Spørgsmål 6

Spørgsmål 7

Spørgsmål 8

Spørgsmål 9

Spørgsmål 10

Spørgsmål 11

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?

Til at besvare dette spørgsmål, er der hentet oplysninger om marker og afgrøder fra Fællesskemaet. **Du skal derfor ikke indtaste noget.** Der er trukket data fra Fællesskemaet for de seneste 10 år, men nedenfor er der for overskuelighedens skyld kun vist oplysninger for de seneste 5 år. Det er kun de afgrøder, som Miljøstyrelsen har defineret som afgrøder i omdrift, der indgår i opgørelsen. Eksempelvis indgår juletræer ikke, se evt. listen over afgrøder i omdrift i bilag 3 i Vejledningen.

I tabellen er vist sædskiftet (afgrøderækkefølgen) for de seneste 5 år for de største marker, du har dyrket i planperioden, som dette IPM-skema gælder for. Der vises op til 10 marker. De marker, som du ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor de har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks.

Mark	Areal (ha)	2020	2019	2018	2017	2016	Indeks for græsukrudt	Point
		Afgrøde på marken. Hold musen over afgrødekoden for at se teksten						
10-0	84,91	1	11	22	1	160	0,60	1
41-0	81,25	11	1	160	11	1	0,60	1
2-0	67,04	1	160	1	113	113	0,89	0
25-5	59,54	1	1	11	11	1	0,70	1
60-0	52,53	160	11	11	1	160	0,67	1
22-0	45,95	113	113	113	120	1	0,90	0
34-0	44,43	22	1	160	11	22	0,42	1
3-0	44,34	113	120	1	11	160	0,72	1
24-0	44,15	1	160	11	1	160	0,80	0
1-1	43,81	1	1	1	160	11	0,80	0

Baggrund for indekset

Dette indeks karakteriser sædskiftet i forhold til at forebygge problemer med græsukrudt. Problemerne er størst i sædskifter med en stor andel efterårssåede afgrøder, der begunstiger flere arter af enårigt græsukrudt. Det vurderes at forholdet mellem vårsåede og efterårs etablerede afgrøder bør ligge i intervallet 0,25 – 0,75 for at karakterisere et godt IPM sædskifte.

Sædskifteindekset for græsukrudt beregnes som forholdet mellem forårs- og efterårsetablerede afgrøder gennem 10 år divideret med 10.

Grundlag for pointgivning

1 point opnås, hvis indekset er mellem eller lig med 0,25 - 0,75.

0 point opnås, hvis indekset er udenfor intervallet.

Pointene lægges sammen til et samlet resultat.

Der kan opnås op til 10 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 3

Spørgsmål 1 ✓

Spørgsmål 2 ✓

Spørgsmål 3

Spørgsmål 4 ✓

Spørgsmål 5 ✓

Spørgsmål 6 ✓

Spørgsmål 7 ✓

Spørgsmål 8 ✓

Spørgsmål 9 ✓

Spørgsmål 10 ✓

Spørgsmål 11 ✓

Spørgsmål 12 ✓

Spørgsmål 13 ✓

Spørgsmål 14 ✓

Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?

I tabellen er vist sædskiftet (afgrøderækkefølgen) for de seneste 5 år for de største marker, du har dyrket i planperioden, som dette IPM-skema gælder for. Der vises op til 10 marker. De marker, som du ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor de har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks.

Mark	Areal (ha)	2020	2019	2018	2017	2016	Indeks for sygdomme og skadedyr	Point
		Afgrøde på marken. Hold musen over afgrødekoden for at se teksten						
10-0	84,91	1	11	22	1	160	0,50	0
41-0	81,25	11	1	160	11	1	0,50	0
2-0	67,04	1	160	1	113	113	0,77	1
25-5	59,54	1	1	11	11	1	0,48	0
60-0	52,53	160	11	11	1	160	0,43	0
22-0	45,95	113	113	113	120	1	0,73	1
34-0	44,43	22	1	160	11	22	0,54	0
3-0	44,34	113	120	1	11	160	0,59	0
24-0	44,15	1	160	11	1	160	0,54	0
1-1	43,81	1	1	1	160	11	0,40	0

Baggrund for indekset

En vurdering af hvor godt sædskiftet forbygger sædskiftebårne, sygdomme og skadedyr, der er knyttet til den enkelte afgrøde.

Sædskifteindekset for sygdomme og skadedyr beregnes ved, at der for den enkelte mark det pågældende år gives 1 point, hvis afgrøden i dette år overholder karenperioden jvf. tabel 1 i vejledningen. Endvidere er der i vejledningens tabel 2 angivet særlig graduering af indekseværdier vedr. goldfodsyge for visse kornafgrøder dyrket på marker med højt lerindhold.

Det samlede antal point opnået pr. mark over 10 år divideres med 10.

Grundlag for pointgivning

1 point opnås, hvis indekset er større end eller lig med 0,7.

0 point opnås, hvis indekset er under 0,7.

Pointene lægges sammen til et samlet resultat.

Der kan opnås op til 10 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 4

Spørgsmål 1

Spørgsmål 2

Spørgsmål 3

Spørgsmål 4

Spørgsmål 5

Spørgsmål 6

Spørgsmål 7

Spørgsmål 8

Spørgsmål 9

Spørgsmål 10

Spørgsmål 11

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler?

Brug af resistente sorter har betydning for forbruget af svampemidler.

Markér det ene udsagn, som passer bedst på den måde, du vælger sorter på.

- ☒ Jeg vælger overvejende sorter, som er modstandsdygtige over for sygdomme og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point)
- ☐ Jeg vælger overvejende sortsblandinger med mindst 3 forskellige sorter og har fokus på at udsædsmaterialet er sundt (6 point)
- ☐ Jeg vælger i nogle tilfælde sorter, som er modstandsdygtige over for sygdomme (4 point)
- ☐ Jeg vælger kun sorter efter udbytte, eller tager de sorter, jeg får tilbudt af forhandleren uden at undersøge, om de er modstandsdygtige over for sygdomme (0 point)

Der kan opnås op til 6 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 5

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	
Spørgsmål 6	
Spørgsmål 7	
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker?

Forebyggelse af spredning af skadevoldere har stor betydning for at minimere behovet for at anvende sprøjtemidler.

Markér det ene udsagn, der passer bedst.

- ☐ Jeg er opmærksom på ikke at flytte skadevoldere i form af f.eks. ukrudtsfrø og sygdomme rundt mellem markerne med jord og maskiner (6 point)
- ☒ Jeg kører først i marker med få skadevoldere og kører sidst i marker med store mængder ukrudtsfrø og sygdomme som f.eks. kålbrot (6 point)
- ☐ Jeg har kun fokus på at undgå spredning af græsukrudt (3 point)
- ☐ Jeg har ikke fokus på dette (0 point)

Der kan opnås op til 6 point i dette spørgsmål.

[Forrige](#)[Næste](#)

Spørgsmål 6

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	
Spørgsmål 7	
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal?

De sprøjtemidler, der bliver anvendt på markernes afgrøder, skal have effekt i afgrøden og ikke på arealerne uden for marken.

Markér de udsagn, der passer bedst.

Ja Nej

- ☒ ☐ Jeg holder sprøjtefri randzoner langs levesteder for bl.a. nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)
- ☒ ☐ Jeg bruger afdriftsreducerende dyser eller anden teknik til at reducere afdrift langs markkanten og andre levesteder for bl.a. nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)
- ☒ ☐ Jeg sænker bommen og nedsætter kørehastigheden for at nedsætte afdriften langs markkanten og andre levesteder for bl.a. nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)

Der kan opnås op til 6 point i dette spørgsmål.

[Forrige](#)[Næste](#)

Spørgsmål 7

Spørgsmål 1 ✓

Spørgsmål 2 ✓

Spørgsmål 3 ✓

Spørgsmål 4 ✓

Spørgsmål 5 ✓

Spørgsmål 6 ✓

Spørgsmål 7

Spørgsmål 8

Spørgsmål 9

Spørgsmål 10

Spørgsmål 11

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler?

Markér de udsagn, der passer bedst.

Ja Nej

☐ ☒ Jeg radrenser rækkeafgrøderne (ja 4 point, nej 0 point)

☒ ☐ Jeg udsætter såtidspunktet i vintersæd for at mindske græsukrudt (ja 3 point, nej 0 point)

☒ ☐ Jeg er opmærksom på problemukrudt ved at fjerne det, inden det kaster frø (ja 3 point, nej 0 point)

Der kan opnås op til 10 point i dette spørgsmål.

[Forrige](#)[Næste](#)

Spørgsmål 8

Spørgsmål 1 ✓

Spørgsmål 2 ✓

Spørgsmål 3 ✓

Spørgsmål 4 ✓

Spørgsmål 5 ✓

Spørgsmål 6 ✓

Spørgsmål 7 ✓

Spørgsmål 8

Spørgsmål 9

Spørgsmål 10

Spørgsmål 11

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

Vælger du ukrudtsmidler med lav belastning?

Belastningen angiver de brugte pesticiders belastning af sundhed og miljø, herunder grundvand.

Til at besvare dette spørgsmål er der hentet oplysninger om afgrøder og antal hektar fra din sprøjtejournalindberetning (SJI). Du skal derfor ikke indtaste noget.

I tabellen er vist udviklingen i belastningen af din ukrudtsbekæmpelse i den afgrøde i omdrift, der arealmæssigt har været den største i den planperiode, som IPM-skemaet udfyldes for. Dog forudsat at der også er indberettet til SJI for denne afgrøde i forrige planperiode. I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

Ukrudtsmidler i Vårbyg			
Planperiode	Fladebelastning	Tendens	Point
2019 / 2020	0,3	Faldende	8
2018 / 2019	0,6		

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (B pr. ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Grundlag for pointgivning

Der opnås 8 point ved faldende eller uforandret tendens, mens der gives 0 point ved stigende tendens.

Forrige

Næste

Spørgsmål 9

Spørgsmål 1 ✓

Spørgsmål 2 ✓

Spørgsmål 3 ✓

Spørgsmål 4 ✓

Spørgsmål 5 ✓

Spørgsmål 6 ✓

Spørgsmål 7 ✓

Spørgsmål 8 ✓

Spørgsmål 9

Spørgsmål 10

Spørgsmål 11

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

Vælger du svampemidler med lav belastning?

Belastningen angiver de brugte pesticiders belastning af sundhed og miljø, herunder grundvand.

Til at besvare dette spørgsmål er der hentet oplysninger om afgrøder og antal hektar fra din sprøjtejournalindberetning (SJI). **Du skal derfor ikke indtaste noget.**

I tabellen er vist udviklingen i belastningen af din svampebekæmpelse i den afgrøde i omdrift, der arealmæssigt har været den største i den planperiode, som IPM-skemaet udfyldes for. Dog forudsat at der også er indberettet til SJI for denne afgrøde i forrige planperiode. I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

Svampemidler i Vårbyg			
Planperiode	Fladebelastning	Tendens	Point
2019 / 2020	0,4	Uforandret	8
2018 / 2019	0,4		

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (B pr. ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Grundlag for pointgivning

Der opnås 8 point ved faldende eller uforandret tendens, mens der gives 0 point ved stigende tendens.

[Forrige](#)
[Næste](#)

Spørgsmål 10

Spørgsmål 1 ✓

Spørgsmål 2 ✓

Spørgsmål 3 ✓

Spørgsmål 4 ✓

Spørgsmål 5 ✓

Spørgsmål 6 ✓

Spørgsmål 7 ✓

Spørgsmål 8 ✓

Spørgsmål 9 ✓

Spørgsmål 10

Spørgsmål 11

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

Vælger du insektmidler med lav belastning?

Belastningen angiver de brugte pesticiders belastning af sundhed og miljø, herunder grundvand.

Til at besvare dette spørgsmål er der hentet oplysninger om afgrøder og antal hektar fra din sprøjtejournalindberetning (SJI). **Du skal derfor ikke indtaste noget.**

I tabellen er vist udviklingen i belastningen af din insektbekæmpelse i den afgrøde i omdrift, der arealmæssigt har været den største i den planperiode, som IPM-skemaet udfyldes for. Dog forudsat at der også er indberettet til SJI for denne afgrøde i forrige planperiode. I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

Insektmidler i Vårbyg			
Planperiode	Fladebelastning	Tendens	Point
2019 / 2020	0,7	Stigende	0
2018 / 2019	0,5		

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (B pr. ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Grundlag for pointgivning

Der opnås 5 point ved faldende eller uforandret tendens, mens der gives 0 point ved stigende tendens.

[Forrige](#)
[Næste](#)

Spørgsmål 11

Spørgsmål 1 ✓

Spørgsmål 2 ✓

Spørgsmål 3 ✓

Spørgsmål 4 ✓

Spørgsmål 5 ✓

Spørgsmål 6 ✓

Spørgsmål 7 ✓

Spørgsmål 8 ✓

Spørgsmål 9 ✓

Spørgsmål 10 ✓

Spørgsmål 11

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

Vælger du vækstreguleringsmidler med lav belastning?

Belastningen angiver de brugte pesticiders belastning af sundhed og miljø, herunder grundvand.

Til at besvare dette spørgsmål er der hentet oplysninger om afgrøder og antal hektar fra din sprøjtejournalindberetning (SJI). **Du skal derfor ikke indtaste noget.**

I tabellen er vist udviklingen i belastningen af din vækstregulering i den afgrøde i omdrift, der arealmæssigt har været den største i den planperiode, som IPM-skemaet udfyldes for. Dog forudsat at der også er indberettet til SJI for denne afgrøde i forrige planperiode. I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

Vækstreguleringsmidler i Vårbyg			
Planperiode	Fladebelastning	Tendens	Point
2019 / 2020	0,0	Faldende	5
2018 / 2019	0,1		

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (B pr. ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Grundlag for pointgivning

Der opnås 5 point ved faldende eller uforandret tendens, mens der gives 0 point ved stigende tendens.

[Forrige](#)
[Næste](#)

Spørgsmål 12

Spørgsmål 1 ✓

Spørgsmål 2 ✓

Spørgsmål 3 ✓

Spørgsmål 4 ✓

Spørgsmål 5 ✓

Spørgsmål 6 ✓

Spørgsmål 7 ✓

Spørgsmål 8 ✓

Spørgsmål 9 ✓

Spørgsmål 10 ✓

Spørgsmål 11 ✓

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere?

For at forebygge at skadevolderne udvikler resistens, skal afgrøden behandles så få gange som muligt og kun pletsprøjtes, hvor det er nødvendigt.

Markér det ene udsagn, der passer bedst til den måde, du vælger sprøjtestrategi på.

- ☒ Jeg behandler kun de dele af marken, der er nødvendige at behandle i forhold til skadetærskler, monitorings- og varslingsresultater (5 point)
- ☐ Jeg behandler marken efter mit kendskab til og erfaring med skadevoldere (2 point)
- ☐ Jeg ønsker at være på den sikre side og behandler derfor forebyggende (0 point)
- ☐ Jeg tænker ikke så meget over det (0 point)

Der kan opnås op til 5 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 13

Spørgsmål 1

Spørgsmål 2

Spørgsmål 3

Spørgsmål 4

Spørgsmål 5

Spørgsmål 6

Spørgsmål 7

Spørgsmål 8

Spørgsmål 9

Spørgsmål 10

Spørgsmål 11

Spørgsmål 12

Spørgsmål 13

Spørgsmål 14

Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?

Fra Sprøjtejournalindberetningen er hentet de ukrudtsmidler, der er anvendt på bedriften i den planperiode, der udfyldes IPM-skema for og perioden før. Fra Bekæmpelsesmiddeldatabasen hentes oplysninger om virkemekanismerne af de aktivstoffer, der indgår i de anvendte ukrudtsmidler. Du skal derfor ikke indtaste noget.

Midler anvendt til bekæmpelse af tokimbladet ukrudt		
Middel	Aktivstoffer	Virkemekanismer
11-65	tribenuron-methyl	B
11-69	tribenuron-methyl	B
11-72	thifensulfuron-methyl	B
11-76	triflusulfuron-methyl	B
1-178	diquat	D
1-211	prosulfocarb	N
18-426	ethofumesat	N
18-442	iodosulfuron-methyl-natrium	B
18-442	foramsulfuron	B
18-505	mesosulfuron	B
18-505	iodosulfuron-methyl-natrium	B
18-519	desmedipham	C1
18-519	phenmedipham	C1
18-528	phenmedipham	C1
18-569	mesosulfuron	B
18-569	iodosulfuron-methyl-natrium	B
19-179	bentazon	C3
19-205	pendimethalin	K1
347-28	bromoxynil	C3
347-5	MCPA	O
396-22	metamitron	C1
396-23	metamitron	C1
396-26	diflufenican	F1
396-57	clomazon	F4
48-16	glyphosat	G
48-43	glyphosat	G
48-47	glyphosat	G
613-5	prosulfocarb	N
64-69	pyroxulam	B
64-69	florasulam	B
64-70	florasulam	B
64-70	aminopyralid	O
64-70	2,4-D	O
64-72	propyzamid	K1
64-82	fluroxypyr	O
64-88	halauxifen-methyl	O
64-88	florasulam	B
64-91	halauxifen-methyl	O
64-91	picloram	O

Spørgsmål 13 fortsat.

Midler anvendt til bekæmpelse af enkimbladet ukrudt (græsukrudt)		
Middel	Aktivstoffer	Virkemekanismer
1-178	diquat	D
1-211	prosulfocarb	N
18-432	fenoxaprop-P-ethyl	A
18-442	iodosulfuron-methyl-natrium	B
18-442	foramsulfuron	B
18-505	mesosulfuron	B
18-505	iodosulfuron-methyl-natrium	B
18-569	mesosulfuron	B
18-569	iodosulfuron-methyl-natrium	B
19-93	cycloxydim	A
3-163	flupyrсульфuron-methyl	B
396-12	propaquizafop	A
48-16	glyphosat	G
48-43	glyphosat	G
48-47	glyphosat	G
613-5	prosulfocarb	N
64-69	pyroxsulam	B
64-69	florasulam	B
64-72	propyzamid	K1

Skemaet viser ukrudtsmidler, der er anvendt. De er opdelt i henholdsvis midler til bekæmpelse af tokimbladet ukrudt og enkimbladet ukrudt (græsukrudt). For hvert middel ses dets aktivstof og virkemekanisme. I hvert ukrudtsmiddel indgår der et eller flere aktivstoffer, og der kan derfor indgå en eller flere virkemekanismer. Visse midler optræder på begge lister.

Du kan holde musen over midlets registreringsnummer i tabellen for at se dets navn.

Antal anvendte virkemekanismer for ukrudt: 10

Antal anvendte virkemekanismer for græsukrudt: 6

Grundlag for pointgivning

	Antal anvendte virkemekanismer	Point
Ukrudt	0	4
	1	0
	2	2
	3	3
	4 eller flere	4
Græsukrudt	0	4
	1	0
	2	2
	3	3
	4 eller flere	4
	Max antal point	8

Forrige

Næste

Spørgsmål 14

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	✓
Spørgsmål 8	✓
Spørgsmål 9	✓
Spørgsmål 10	✓
Spørgsmål 11	✓
Spørgsmål 12	✓
Spørgsmål 13	✓
Spørgsmål 14	

Følger du op på, om en sprøjtning har virket?

Det er vigtigt at følge op på om en sprøjtning har virket, fordi manglende virkning kan skyldes begyndende resistens.
Endvidere kan f.eks. et sprøjtevindue vise, at en sprøjtning ikke var nødvendig. Det kan være nyttig viden for planlægning af ukrudtsbekæmpelsen i de følgende sæsoner, idet det kan medvirke til at reducere forbruget af sprøjtemidler.

Markér det ene udsagn der passer bedst på den måde, du følger op på sprøjteindsatsen i marken.

- ☐ Jeg har et sprøjtevindue i afgrøden, så jeg kan se effekten af sprøjtningen (3 point)
- ☒ Jeg gennemgår markerne enkeltvis for at se effekten af sprøjtningerne (2 point)
- ☐ Jeg gennemgår markerne overordnet (1 point)
- ☐ Jeg ved godt, at jeg burde følge op på om sprøjtningen har virket, men jeg får det ikke gjort (0 point)

Der kan opnås op til 3 point i dette spørgsmål.

[Forrige](#)[Gå til resultat](#)

Alle spørgsmål skal besvares inden man kan gå til resultatet.

Resultat

Det samlede resultat af besvarelsen af de 14 spørgsmål ses i skemaet og er klar til at blive gemt i din e-Boks. Hold musen over et IPM-princip, hvis du vil se hvad det indeholder.

Du har opnået 78 point.

Spørgsmål	IPM-princip	Spørgsmål	Max Point	Opnåede Point
1	1a	Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risikoen for herbicidresistens?	10	10
2	1a	Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?	10	6
3	1a	Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?	10	2
4	1c	Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler?	6	6
5	1e	Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker?	6	6
6	1f	Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal?	6	6
7	4, 1b, 1e	Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler?	10	6
8	5	Vælger du ukrudtsmidler med lav belastning?	8	8
9	5	Vælger du svampemidler med lav belastning?	8	8
10	5	Vælger du insektmidler med lav belastning?	5	0
11	5	Vælger du vækstreguleringsmidler med lav belastning?	5	5
12	6,2,3	På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere?	5	5
13	7	Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?	8	8
14	8	Følger du op på, om en sprøjtning har virket?	3	2
			100	78

Over 70 point: Du er godt i gang med IPM på din bedrift

20 til 70 point: Du er på vej med IPM på din bedrift

Under 20 point: Du er lige begyndt med IPM på din bedrift

Du skal kunne fremvise det udfyldte skema i forbindelse med Landbrugsstyrelsens kontrolbesøg. Du skal derfor gemme det i e-Boks ved at klikke på knappen "Send til e-Boks og afslut". Bemærk, at efter afsendelsen til din e-Boks bliver din besvarelse slettet fra dette system.

Ret indtastning

Send til e-Boks og afslut

Bilag 3. Liste over afgrødekoder for afgrøder, der defineres som afgrøder i omdrift

Listen er fra Landbrugsstyrelsens Fællesskema for 2020 og kan findes via [linket her](#).

Afgrødekode	Afgrøde	Afgrødekategori
Vårsæd til modenhed		
1	Vårbyg	vårbyg
2	Vårhvede	vårhvede
3	Vårhavre	vårhavre
4	Blanding af vårsåede arter	vårsået blanding
5	Majs til modenhed	majs
6	Vårhvede, brødhvede	vårhvede
7	Korn + bælgssæd under 50% bælgssæd	vårsået blanding
8	Vårspelt	vårspelt
55	Vårrug	vårrug
56	Vårtriticale	vårtriticale
58	Sorghum	sorghum
Vintersæd til modenhed		
9	Vinterspelt	vinterspelt
10	Vinterbyg	vinterbyg
11	Vinterhvede	vinterhvede
13	Vinterhvede, brødhvede	vinterhvede
14	Vinterrug	vinterrug
15	Vinterhybridrug	vinterrug
16	Vintertriticale	vintertriticale
17	Blanding af efterårssåede arter	vintersået blanding
57	Vinterhavre	vinterhavre
Oliefrø og Bælgssæd		
21	Vårraps	vårraps
22	Vinterraps	vinterraps
23	Rybs	ager-kål
24	Solsikke	solsikke
25	Sojabønner	soja

30	Ærter	ært
31	Hestebønner	hestebønne
32	Sødlupin	lupin
35	Bælgsæd, flerårig blanding	vårsået blanding
36	Bælgsæd, andre typer til modenhed blanding	vårsået blanding
54	Bælgsæd blanding	vårsået blanding
180	Gul sennep	sennep
182	Blanding af oliearter	vårsået blanding

Hør og Hamp		
40	Oliehør	hør
41	Spindhør	hør
42	Hamp	hamp
51	Blanding bredbladet afgrøde, frø/kerne	vårsået blanding
52	Quinoa	quinoa
53	Boghvede	boghvede

Frøgræs		
101	Rajgræsfrø, alm.	vårsået rajgræsfrø
102	Rajgræsfrø, alm. 1. år, efterårsudlagt	efterårssået rajgræsfrø
103	Rajgræsfrø, ital.	vårsået rajgræsfrø
104	Rajgræsfrø, ital. 1. år efterårsudlagt	efterårssået rajgræsfrø
105	Timothefrø	Timothefrø
106	Hundegræsfrø	hundegræsfrø
107	Engsvingelfrø	svingelfrø
108	Rødsvingelfrø	svingelfrø
109	Rajsvingelfrø	vårssået rajsvingelfrø
110	Svingelfrø, stivbladet	svingelfrø
111	Svingelfrø, strand-	svingelfrø
112	Engrapgræsfrø (marktype)	eng- og rapgræsfrø
113	Engrapsgræsfrø (plænetype)	eng- og rapgræsfrø
114	Rapgræsfrø, alm.	eng- og rapgræsfrø
115	Hvenefrø, alm. og krybende	hvenefrø
116	Rajgræs, hybrid	vårsået rajgræsfrø
117	Rajgræs, efterårsudl. hybrid	efterårssået rajgræsfrø
118	Rajsvingelfrø, efterårsudlagt	efterårssået rajsvingelfrø
120	Kløverfrø	kløver
121	Bælgplanter, frø	vårsået blanding
122	Kommenfrø	kommen
123	Valmuefrø	valmue
124	Spinatfrø	spinat
125	Bederoefrø	beder
126	Blanding af markfrø til udsæd	vårsået blanding

Kartofler		
149	Kartofler, lægge- (certificerede)	kartoffel
150	Kartofler, lægge- (egen opformering)	kartoffel
151	Kartofler, stivelses-	kartoffel
152	Kartofler, spise-	kartoffel
153	Kartofler, andre	kartoffel
154	Kartofler, spise- (proces, skrællet kogte	kartoffel
155	Kartofler, pulver/granules	kartoffel
156	Kartofler, friteret/chips/pommes frites	kartoffel

Rodfrugter til fabrik		
160	Sukkerroer til fabrik	beder
161	Cikorierødder	cikorie
162	Blanding, andre industriafrgr.	vintersået blanding

Helsæd, vår		
210	Vårbyg, helsæd	vårbyg
211	Vårhvede, helsæd	vårhvede
212	Vårhavre, helsæd	vårhavre
213	Blandkorn, vårsået, helsæd	vårsået blanding
214	Korn og bælgssæd, helsæd, under 50% bælgssæd	vårsået blanding
215	Ærtehelssæd	ært
216	Silomajs	majs

Helsæd, vinter		
220	Vinterbyg, helsæd	vinterbyg
221	Vinterhvede, helsæd	vinterhvede
222	Vinterrug, helsæd	vinterrug
223	Vintertriticale, helsæd	vintertriticale
224	Blandkorn, efterårssået helsæd	vintersået blanding

Korn, grønkorn		
230	Blanding af vårkorn, grønkorn	vårsået blanding
234	Korn og bælgssæd, grønkorn, under 50% bælgssæd	vårsået blanding
235	Blanding af vinterkorn, grønkorn	vintersået blanding
701	Grønkorn af vårbyg	vårbyg
702	Grønkorn af vårhvede	vårhvede
703	Grønkorn af vårhavre	vårhavre
704	Grønkorn af vårrug	vårrug
705	Grønkorn af vårtriticale	vårtriticale
706	Grønkorn af vinterbyg	vinterbyg
707	Grønkorn af vinterhvede	vinterhvede
708	Grønkorn af vinterhavre	vinterhavre

709	Grønkorn af vinterrug	vinterrug
710	Grønkorn af hybridrug	vinterrug
711	Grønkorn af vintertriticale	vintertriticale
285	Græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver (omdrift)	græs eller andet grøntfoder

Kløver og lucerne i renbestand		
171	Lucerne, slæt	lucerne
173	Kløver til slæt	kløver
273	Lucerne til fabrik	lucerne
277	Kløver til fabrik	kløver

Andre foderafgrøder		
280	Fodersukkerroer	beder
281	Kålroer	vårraps
282	Fodermarvkål	kål
283	Fodergulerødder	gulerod

Grøntsager, friland		
400	Asieagurker	agurk
402	Bladselleri	selleri
403	Blomkål	kål
404	Broccoli	kål
405	Courgette, squash	mandelgræskar
406	Grønkål	kål
407	Gulerod	gulerod
408	Hvidkål	kål
409	Kinakål	ager-kål
410	Knoldselleri	selleri
411	Løg	løg
412	Pastinak	pastinak
413	Rodpersille	persille
415	Porre	løg
416	Rosenkål	kål
417	Rødbede	beder
418	Rødkål	kål
420	Salat (friland)	salat
421	Savoykål, spidskål	kål
422	Spinat	spinat
423	Suktermajs	majs
424	Ærter, konsum	ært
429	Jordskokker, konsum	solsikke
430	Bladpersille	persille
431	Purløg	løg

432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)	planteskolekultur
434	Grøntsager, andre (friland)	planteskolekultur
450	Grøntsager, blandinger	vårsået blanding

Bilag 4: Tabel med virkemekanismer for ukrudtsmidler

Tabel med angivelse af virkemekanisme for aktivstoffer i midler til ukrudtsbekæmpelse. Det er anført, om aktivstofferne benyttes til bekæmpelse af tokimbladet (bredbladet ukrudt) og/eller enkimbladet ukrudt (græsukrudt).

Aktivstofnavn(e)	Gruppe 1 (tokimbladet ukrudt)	Gruppe 2 (enkimbladet ukrudt)	Virke- mekanisme
2,4-D	x		O
aclonifen	x		F3
aminopyralid	x		O
asulam	x		I
bentazon	x		C3
bromoxynil	x		C3
carfentrazon-ethyl	x		E
clethodim		X	A
clodinafop-propargyl		X	A
clomazon	x		F4
clopyralid	x		O
cycloxydim		X	A
desmedipham	x		C1
dicamba	x		O
diflufenican	x		F1
diquat	x	X	D
eddikesyre	x	X	Z
ethofumesat	x		N
fenoxaprop-P-ethyl		X	A
florasulam	x		B
flupyrsulfuron-methyl		X	B
fluroxypyr	x		O
foramsulfuron	x	x	B
glyphosat	x	x	G
halauxifen-methyl	x		O
iodosulfuron-methyl-natrium	x	x	B
MCPA	x		O
mesosulfuron	x	x	B
mesotrion	x		F2
metamitron	x		C1
metobromuron	x		C2

metsulfuron-methyl	x		B
pelargonsyre	x	x	Z
pendimethalin	x		K1
phenmedipham	x		C1
picloram	x		O
picolinafen	x		F1
propaquizafop		x	A
propyzamid	x	x	K1
prosulfocarb	x	x	N
pyraflufen-ethyl	x		E
pyridat	x		C3
pyroxsulam	x	x	B
rimisulfuron	x	x	B
sulfosulfuron	x	x	B
thiencarbazone-methyl	x		B
thifensulfuron-methyl	x		B
tribenuron-methyl	x		B
triflusalufuron-methyl	x		B

Forklaring på virkemekanismegrupperne ses på denne hjemmeside:

https://hracglobal.com/files/HRAC_Revised_MOA_Classification_Herbicides_Poster.png

Der er en tabel med virkemekanismerne nede i højre hjørne.

Bilag 5. Liste over afgrødegrupper, der anvendes til beregning af ukrudtsindeks

Listen er fra Landbrugsstyrelsens Fællesskema for 2020 og kan findes via [linket her](#).

Der er til listen tilføjet oplysning om de 5 afgrødegrupper, der indgår i spørgsmål 1.

[1. Efterårsetablerede korn/græsser](#)

[2. Efterårsetablerede bredbladede afgrøder](#)

[3. Forårsetablerede korn/græsser](#)

[4. Forårsetablerede bredbladede afgrøder](#)

[5. Flerårige landbrugsafgrøder \(herunder dæksædsafgrøde med udlæg, frøgræs, slætgræs\)](#)

Afgrødekode	Afgrøde	Afgrødegruppe
Vårsæd til modenhed		
1	Vårbyg	3
2	Vårhvede	
3	Vårhavre	
4	Blanding af vårsåede arter	
5	Majs til modenhed	
6	Vårhvede, brødhvede	
7	Korn + bælgssæd under 50% bælgssæd	
8	Vårspelt	
55	Vårrug	
56	Vårtriticale	
58	Sorghum	
Vintersæd til modenhed		
9	Vinterspelt	1
10	Vinterbyg	
11	Vinterhvede	
13	Vinterhvede, brødhvede	
14	Vinterrug	
15	Vinterhybridrug	
16	Vintertriticale	
17	Blanding af efterårssåede arter	
57	Vinterhavre	
Oliefrø og Bælgssæd		
22	Vinterraps	2
21	Vårraps	4

23	Rybs	
24	Solsikke	
25	Sojabønner	
30	Ærter	
31	Hestebønner	
32	Sødlupin	
35	Bælgsæd, flerårig blanding	
36	Bælgsæd, andre typer til modenhed blanding	
54	Bælgsæd blanding	
180	Gul sennep	
182	Blanding af oliearter	

Hør og Hamp		
40	Oliehør	4
41	Spindhør	
42	Hamp	
51	Blanding bredbladet afgrøde, frø/kerne	
52	Quinoa	
53	Boghvede	

Frøgræs		
101	Rajgræsfrø, alm.	5
102	Rajgræsfrø, alm. 1. år, efterårsudlagt	
103	Rajgræsfrø, ital.	
104	Rajgræsfrø, ital. 1. år efterårsudlagt	
105	Timothefrø	
106	Hundegræsfrø	
107	Engsvingelfrø	
108	Rødsvingelfrø	
109	Rajsvingelfrø	
110	Svingelfrø, stivbladet	
111	Svingelfrø, strand-	
112	Engrapgræsfrø (marktype)	
113	Engrapsgræsfrø (plænetype)	
114	Rapgræsfrø, alm.	
115	Hvenefrø, alm. og krybende	
116	Rajgræs, hybrid	
117	Rajgræs, efterårsudl. hybrid	
118	Rajsvingelfrø, efterårsudlagt	
120	Kløverfrø	
121	Bælgplanter, frø	4
122	Kommenfrø	5
123	Valmuefrø	4
124	Spinatfrø	
125	Bederoefrø	5

126	Blanding af markfrø til udsæd	4
-----	-------------------------------	---

Kartofler		
149	Kartofler, lægge- (certificerede)	4
150	Kartofler, lægge- (egen opformering)	
151	Kartofler, stivelses-	
152	Kartofler, spise-	
153	Kartofler, andre	
154	Kartofler, spise- (proces, skrællet kogte	
155	Kartofler, pulver/granules	
156	Kartofler, friteret/chips/pommes frites	

Rodfrugter til fabrik		
160	Sukkerroer til fabrik	4
161	Cikorierødder	
162	Blanding, andre industriafrg.	2

Helsæd, vår		
210	Vårbyg, helsæd	3
211	Vårhvede, helsæd	
212	Vårhavre, helsæd	
213	Blandkorn, vårsået, helsæd	
214	Korn og bælgssæd, helsæd, under 50% bælgssæd	
215	Ærtehelssæd	4
216	Silomajs	3

Helsæd, vinter		
220	Vinterbyg, helsæd	1
221	Vinterhvede, helsæd	
222	Vinterrug, helsæd	
223	Vintertriticale, helsæd	
224	Blandkorn, efterårssået helsæd	

Korn, grønkorn		
230	Blanding af vårkorn, grønkorn	3
234	Korn og bælgssæd, grønkorn, under 50% bælgssæd	
235	Blanding af vinterkorn, grønkorn	
701	Grønkorn af vårbyg	
702	Grønkorn af vårhvede	
703	Grønkorn af vårhavre	
704	Grønkorn af vårrug	
705	Grønkorn af vårtriticale	

706	Grønkorn af vinterbyg	1
707	Grønkorn af vinterhvede	
708	Grønkorn af vinterhavre	
709	Grønkorn af vinterrug	
710	Grønkorn af hybridrug	
711	Grønkorn af vintertriticale	
285	Græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver (omdrift)	5

Kløver og lucerne i renbestand		
171	Lucerne, slæt	5
173	Kløver til slæt	
273	Lucerne til fabrik	
277	Kløver til fabrik	

Andre foderafgrøder		
280	Fodersukkerroer	4
281	Kålroer	
282	Fodermarvkål	
283	Fodergulerødder	

Grøntsager, friland		
400	Asieagurker	4
402	Bladselleri	
403	Blomkål	
404	Broccoli	
405	Courgette, squash	
406	Grønkål	
407	Gulerod	
408	Hvidkål	
409	Kinakål	
410	Knoldselleri	
411	Løg	
412	Pastinak	
413	Rodpersille	
415	Porre	
416	Rosenkål	
417	Rødbede	
418	Rødkål	
420	Salat (friland)	
421	Savoykål, spidskål	
422	Spinat	
423	Suktermajs	
424	Ærter, konsum	

429	Jordskokker, konsum	5
430	Bladpersille	
431	Purløg	
432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)	
434	Grøntsager, andre (friland)	
450	Grøntsager, blandinger	4

Vejledning IPM-skema

Baggrund og gennemgang for udfyldelse af IPM-skema.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk